

ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ ПРАЦІ

Геращенко І.М.

Україна, м. Харків, Харківський національний економічний університет

Annotation. In this paper, the open concept of competitiveness in the labor market, as well as criteria of competitiveness. The level of competitiveness of enterprises ultimately determines the level of competitiveness of the national economy, but global market principles could mean global competition.

В даний час відсутній єдиний підхід як до самого поняття "конкурентоспроможність підприємства", так і до методів її забезпечення, хоча вже розуміння того, що тільки конкурентоспроможна промисловість в змозі забезпечити конкурентоспроможність економіки країни в цілому, знайшло своє відображення в Посланні Президента України до Верховної Ради Україна "Європейський Вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки". У затвердженні інноваційної моделі розвитку Президент акцентує увагу на наступному: «Україна зможе посісти належне місце в Європі і світі за умови опанування інноваційного шляху розвитку, підвалини якого мають бути закладені в процесі структурної перебудови економіки. Відтак основою стратегічного курсу, його базовим принципом має стати реалізація державної політики, спрямованої на запровадження інноваційної моделі структурної перебудови та зростання економіки, утвердження України як високотехнологічної держави»[2].

Рішення поставленої задачі неможливе без розробки концепцій і використання методологічних підходів до управління, що базуються на сприйнятті виробничого підприємства як системи, вся логіка управління якої повинна бути підпорядкована єдиній меті - підвищенню конкурентоспроможності підприємства. Керівництву підприємств, необхідно, проаналізувавши світову практику управління, спробувати адаптувати для українських умов існуючі сучасні методи, способи, інструменти управління і підвищення конкурентоспроможності.

Конкурентоспроможність підприємства — здатність виробляти й реалізовувати швидко, дешево, якісно, продавати в достатній кількості, при високому технологічному рівні обслуговування. Конкурентоспроможність підприємства — це можливість ефективно розпоряджатися власними й позиковими ресурсами в умовах конкурентного ринку. Виробництво й реалізація конкурентоспроможних товарів — обов'язкова умова

конкурентоспроможності підприємства. У ширшому змісті для забезпечення конкурентоспроможності необхідна систематична робота з усього виробничо-господарського циклу, що приводить до конкурентних переваг у сфері НДДКР, виробництва, управління, фінансів, маркетингу й т.п. Конкурентоспроможність підприємства є результат її конкурентних переваг по всьому спектру проблем управління компанією.

Критерій конкурентоспроможності — рівень продаж і стабільне місце на ринку. Оптимізація політики поведінки в умовах специфічного ринку України здатна істотно підвищити «виживаність», стабільність, тривалість конкурентних переваг і забезпечити подальше зростання підприємства. Поняття конкурентоспроможності містить у собі великий комплекс економічних характеристик, що визначають положення підприємства на галузевому ринку (національному або світовому). Цей комплекс може включати характеристики товару, обумовлені сферою виробництва, а також фактори, що формують у цілому економічні умови виробництва, і збуту продукції. Рівень конкурентоспроможності підприємства — дзеркало, в якому відображаються сукупні підсумки роботи практично всіх служб підприємства [1, 4].

На рівень конкурентоспроможності підприємства найважливіший вплив мають науково-технічний рівень і ступінь удосконалювання технології виробництва, використання новітніх винаходів і відкриттів, впровадження сучасних засобів автоматизації виробництва. Вирішальний фактор, що визначає стабільність конкурентоспроможності підприємства, — це не просто його здатність виробляти високоякісні товари, а й можливість забезпечити ними комерційний успіх. Конкурентоспроможність підприємства — це не тільки результат діяльності фірми, а й стан вітчизняної економіки, низький рівень якої є ускладнюючим чинником при прогнозуванні результатів діяльності.

Оцінка конкурентоспроможності фірми на конкретному ринку або його сегменті ґрунтується на ретельному аналізі технологічних, виробничих, фінансових і збутових можливостей підприємства. Вона покликана визначити потенційні можливості підприємства й заходи, які вона повинна почати для забезпечення високого рівня конкурентних переваг. У свою чергу, можливості підприємства в конкурентній економіці доцільно оцінювати за допомогою маркетингових інструментів, тому що за умови їхнього ефективного використання розроблені маркетингові рішення будуть відповідати стратегічним цілям фірми з досягнення довгострокових конкурентних переваг [3].

У рамках стратегічного аналізу положення підприємства на ринку питання підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства пов'язані з визначенням стратегічних перспектив, чинності конкурентоспроможної позиції підприємства, сильних і слабких сторін діяльності, конкурентоспроможності підприємства за витратами.

Крім того, виникають проблеми, пов'язані з оцінкою рівня конкурентоспроможності як товару, так і фірми, спектр показників, що беруть участь в даній оцінці, методи й моделі, що дозволяють оцінити перспективи розвитку з погляду масштабів зростання, стабільності місткості ринку, перспектив технології, норми прибутку. Але це — проблеми й напрями більш масштабного дослідження.

Рівень конкурентоспроможності підприємств в остаточному підсумку визначає рівень конкурентоспроможності економіки держави, оскільки безпосередньо бере участь у конкурентній боротьбі на внутрішніх і зовнішніх ринках. В умовах спаду виробництва проблема підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства стає особливо актуальною.

Але, глобальність ринкових принципів може означати глобальність конкуренції. Конкурентна боротьба не дозволяє щоб її ігнорували, вона вимагає відтворення, оптимізацію використання ресурсів на кожному етапі розвитку, мобілізацію всіх сил. Конкурентний відбір виступає як стимул для всіх суб'єктів ринку: треба мінімізувати витрати своєї та максимізувати результати своєї економічної діяльності. На даний момент часу, загострення конкуренції відзначається практично на всіх ринках. Однією з найважливіших умов успіху господарської діяльності сьогодні стає експортна орієнтованість національних виробництв і конкурентоспроможність їх товарів на світовому ринку.

Список літератури:

1. Загородній А.Г. Оцінювання конкурентоспроможності інноваційної продукції в процесі вибору інноваційної стратегії підприємства / А.Г. Загородній, В.М. Чубай // *Фінанси України*. – 2007. – № 1. – С. 99-110.
2. Послання Президента України до Верховної Ради України "Європейський Вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки" / <http://zakon0.rada.gov.ua>
3. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 312 с.
4. Федак Т. В. Регіональні фактори забезпечення конкурентоспроможності продукції // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. - Львів. - 2001. - 19 с.